

Cilt / Volume: 13, Sayı / Issue: 25, Sayfalar / Pages: 76-97

Araştırma Makalesi / Research Article

Received / Alınma: 18.01.2023

Accepted / Kabul: 06.02.2023

TÜRK ANAYASA MAHKEMESİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI: TWİTTER PAYLAŞIMLARININ İÇERİK ANALİZİ

Abdullah Yasin ERDEM¹

Öz

Yargıya güven bir bütün olarak siyasal sisteme duyulan toplumsal güvenin bir parçası anlamında önemli görülmektedir. Bu kapsamda yargıya güveni pekiştirecek bazı uygulamalar bulunmaktadır. Bu uygulamalar özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin de gelişmesiyle yaygınlaşmaya başlamıştır. Anayasa mahkemesi özellikle bireysel başvuru vasıtasıyla bireyler açısından bir güvence niteliğindedir. Anayasa Mahkemesinin vatandaşla iletişimini sosyal medya kullanımı üzerinden değerlendiren bu çalışma, Mahkemenin Twitter hesabını ne amaçla kullandığına odaklanmaktadır. Bu kapsamda 2022 yılında paylaşılan tweetler incelenerek içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucuna göre Mahkeme, beklendiği gibi, en çok bireysel başvuru ve norm denetimi kararlarıyla ilgili tweetler paylaşmıştır. Bunlar dışında mahkeme faaliyetlerine ilişkin yapılan yayınlar ve istatistik bilgileri en çok gönderilen tweetler içerisinde yer almaktadır. Mahkemenin takipçi sayısını göz önünde bulundurduğumuzda paylaşılan içeriklerin yeterince etkileşim almadığı ifade edilebilir. Ancak mahkemenin sosyal medya kullanımı şeffaflığa, farkındalığa ve meşruiyetine sunduğu katkı açısından önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Anayasa Mahkemesi, Twitter, İçerik Analizi.

Jel Kodları: K19, K39.

¹Arş. Gör., Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, E-posta: yasinerdem@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0003-3895-7150.

Atıf/Citation

Erдем, A. Y. (2023). Türk anayasa mahkemesinin sosyal medya kullanımı: Twitter paylaşımlarının içerik analizi. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(25), 76-97.

TURKISH CONSTITUTIONAL COURT'S USE OF SOCIAL MEDIA: A CONTENT ANALYSIS OF TWITTER SHARES

Abstract

Confidence in the judiciary is considered important as a part of the social trust in the political system as a whole. In this context, there are some practices that will reinforce confidence in the judiciary. These practices have started to become widespread, especially with the development of information and communication technologies. The Constitutional Court is a guarantee for individuals, especially through individual applications. This study, which evaluates the communication of the Constitutional Court with the citizens through the use of social media, focuses on what the Court uses Twitter account for. In this context, tweets shared in 2022 were analyzed by content analysis method. According to the results of the analysis, the Court, as expected, mostly shared tweets about individual application and review of norm decisions. Apart from these, publications and statistical information on court activities are among the most frequently sent tweets. Considering the number of followers of the court, it can be stated that the shared content does not receive enough interaction. However, the court's use of social media is considered important in terms of its contribution to transparency, awareness and legitimacy.

Keywords: Social Media, Constitutional Court, Twitter, Content Analysis.

Jel Codes: K19, K39.

1. GİRİŞ

Kamu hizmetinin yürütülmesi sürecinde etkinlik ve verimlilik göz önünde bulundurulmuş temel hususlardan olup etkin bir kamu yönetiminin sağlanması bakımından olmazsa olmaz niteliklerdir. Bu kapsamda özellikle teknolojik gelişmelerle paralel olarak kamu hizmetinin sunumu ve kamu kurumlarının kullandığı araçlar gelişmekte ve değişkenlik göstermektedir. Özellikle elektronik devlet uygulamalarının yaygınlaşması kamu hizmetlerinin etkin, verimli, hızlı, masrafsız sunulması konusunda büyük avantajlar sağlamaktadır. Geldiğimiz noktada yönetim ilkeleri çerçevesinde hizmet sunumunun yanı sıra birey devlet ilişkisinde de değişimler söz konusudur. Vatandaş sadece hizmet alan konumunda değil, aynı zamanda hizmete katılan ve bu sayede hizmetin geliştirilmesine katkıda bulunan bir konuma doğru ilerlemektedir.

Sosyal medya internet tabanlı bir araç olarak halkın katılımını pekiştirilmesi ve yönetim ilkelerinin gerçekleştirilmesi bakımından önemli işlevler sağlamaktadır. Sosyal medya kullanım kolaylığıyla, hızlı ve aracısız şekilde karşılıklı iletişimi mümkün kılmasıyla avantajlı bir araç konumundadır. Birey açısından da yararlandıkları kamu hizmetine ve bu hizmeti sunan kamu kurumlarına ilişkin talep, beklenti ve şikâyetleri etkin ve hızlı dile getirmek sosyal medyanın sağladığı önemli imkânlardır.

Sosyal medyanın bu avantajları sadece bildiğimiz anlamda klasik kamu hizmetleri ve bu hizmetleri yerine getiren idareyle sınırlı olmayıp konumu ve yürüttüğü faaliyet itibarıyla her türlü etkiden uzak olması beklenen yargı makamlarını da ilgilendirmektedir. Her ne kadar

yargısal faaliyet kendine has bir usulle gerçekleştiriliyor olsa da meşruiyetinin güçlenmesi bireylerin güvenine bağlı olduğundan yargıya yönelik toplumsal bakış açısı önem arz etmektedir. Tam da bu noktada genelde bilgi ve iletişim teknolojileri özelde ise sosyal medya yargının şeffaflığını, etkinlik ve verimliliğini sağlayarak hizmetin iyileştirilmesini ve meşruiyetini sağlayacaktır.

Bu kapsamda çalışmada Türkiye’de Anayasa Mahkemesinin sosyal medya kullanımı içerik analizi yöntemiyle incelenerek Mahkemenin sosyal medyadan ne ölçüde yararlandığının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Mahkeme resmi olarak sadece Twitter kullandığından çalışmanın odak noktasını paylaşılan tweetler oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışmada sırasıyla kamu sektöründe sosyal medya kullanımı, Anayasa Mahkemesine ilişkin genel bir değerlendirme, Anayasa Mahkemesi ve sosyal medya ilişkisi incelenmektedir. Ardından çalışmanın ampirik kısmında içerik analizi yöntemine değinilerek Anayasa Mahkemesinin Twitter kullanımına ilişkin bulgular paylaşmakta ve tartışılmaktadır.

2. TEORİK VE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kamu Sektöründe Sosyal Medya Kullanımı

Bilgisayar teknolojisi ve internet aracılığıyla iletişimin yaygınlaşması dünya genelinde insanları daha önce görülmemiş şekilde birbirine bağlamıştır. İletişim, çalışma, iş görme konusunda davranış biçimlerimizi etkileyen bu gelişmelerin devlet-vatandaş ilişkisini de etkilediği ve kamu sektöründe de bilgi teknolojisinin kullanımını gündeme getirdiği söylenebilir. Bilgi ve iletişim teknolojisi bakımından günümüzde gelinen noktada sosyal medya önemli bir yer tutmakta ve işlev üstlenmektedir.

Sosyal medya, günümüzde birçok insanın giderek yoğunlaşan biçimde gerek özel hayatında gerek profesyonel yaşamında kullandığı önemli araçlardan birisi konumundadır. Web 2.0’ın ortaya çıkışıyla internet bir nevi demokratikleşmiş; kullanıcıların da fotoğraf, video, ses, yazı gibi araçlarla katılımı mümkün hale gelmiştir (Brown, 2009: 2). Web 2.0 ile birlikte sosyal medya uygulamaları yaygınlaşarak toplumun tüm kesimlerinin ulaşabileceği bir imkân olarak kullanılmaya başlanmıştır. Sosyal medyanın giderek yaygınlaşmasıyla sadece bireylerin değil özel ya da kamu tüzel kişiliklerinin de aktif bir şekilde kullanımı söz konusu olmaktadır. Geleneksel kamu yönetimi anlayışının da dönüşmesiyle birlikte devletin vatandaşla olan iletişiminin artırılması ve kamu hizmetlerinin iyileştirilmesi amaçlarıyla kamu kurum ve kuruluşları da farklı yoğunluklarda da olsa sosyal medyayı kullanmaktadırlar (Sobacı vd., 2018: 91-92).

Sosyal medya şeffaflık, katılım, işbirliği konusunda sağladığı imkânlarla sadece devletten vatandaşa doğru değil vatandaştan devlete doğru iletişim kanallarının açılmasına da katkıda bulunmaktadır (Chun vd., 2010: 1-2). Sosyal medyanın yaygın ve aktif bir şekilde kullanımı, bireyler ve kamu kurumları arasındaki ilişkiyi kamu kurumlarının ölçeğine göre yerel ve/veya ulusal düzeyde daha şeffaf bir yönetim yapısına doğru dönüştürme potansiyeline sahiptir (Picazo Vela vd., 2012: 504). Merkezi hükümet ve yerel yönetimlerin yanı sıra pek çok kamu kuruluşu bakımından sosyal medya kullanımının yaygınlaşmaya başladığı ifade edilebilir. Toplumsal bilinirliğin artırılması, geleneksel medya aracılığıyla yapılan duyuru ve bilgilendirme faaliyetlerinin çok daha az maliyetle, çok daha hızlı şekilde ve daha fazla kişiye ulaşacak şekilde yapılabilmesi kamu sektöründe sosyal medya kullanımını teşvik eden hususlardandır.

Sosyal medya araçlarının kamu kurumları tarafından kullanımının yaygınlaşması doğal olarak akademik ilgi bakımından da bu yönde bir eğilimin oluşmasına neden olmuştur. Bu kapsamda farklı kamu idarelerinin sosyal medya kullanımına ilişkin olarak teorik ve ampirik nitelikte çalışmaların artış gösterdiğini söylemek mümkündür (Rosario vd., 2018; Graham ve Avery, 2013; Kaigo, 2012; Mickoleit, 2014; Müller, 2022).

Yargı organları da kurumsal prestij ve meşruiyetini arttırmak için kararlarının halka daha etkili bir şekilde duyurulmasının önemini fark etmiştir (Garoupa ve Ginsburg, 2015: 35). Bu sayede yargı vatandaş etkileşimi pekiştirilerek görevi ve önemi itibarıyla diğer devlet erklerinden daha farklı konumda bulunan yargı makamlarının birey nezdinde güvenilirliğinin sağlanacağı ifade edilebilir. Zira kamu güveni demokratik bir sistemin işleyişi için olmazsa olmaz niteliklerden biri olup sadece yasama ve yürütme gibi seçilmiş organlar açısından değil seçimle iş başına gelmeyen yargı kurumu açısından da geçerlilik taşımaktadır (Çakır ve Şekercioğlu, 2016: 634).

2.2. Anayasa Mahkemesi'ne Genel Bakış

Toplumsal yaşamın doğasında bulunan çatışmaları çözümleyerek sona erdirme görevini yerini getiren yargı organı demokrasiler içerisinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu çatışmalardan kaynaklı uyuşmazlıklar toplumsal nitelikli olabileceği gibi özellikle anayasa yargısı kapsamında siyasal nitelikli de olabilmektedir. Anayasa mahkemelerinin özellikle siyasi çoğunluğun tercihlerinin aksine olacak şekilde bir karar vermesi halinde bir meşruiyet tartışması gündeme gelebilecektir. Bu sebepten ötürü yargının toplumsal olarak destek görmesi meşruiyetine ve bununla bağlantılı olarak hukuk sisteminin işleyişine, hukukun üstünlüğüne katkıda bulunacaktır (Çakır ve Şekercioğlu: 634-635).

Anayasa yargısı da devlet iktidarının keyfi kullanımının sınırlanması aracılığıyla bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlamaktadır. Bu kapsamda anayasacılığın da en önemli araçlarından birisi olarak görebileceğimiz anayasa yargısı anayasaların sadece yazılı bir belge ya da metin olmanın ötesinde uygulamada da etkinliğini garanti altına almaktadır. Anayasa mahkemesi kararlarının sadece tavsiye niteliğinde ya da söylemsel bir karaktere sahip olmadığı, aksine yasama organının ya da farklı ülkelerde görülebileceği üzere yürütme organının bazı işlemlerini geçersiz kılma yetkisinden dolayı bağlayıcı ve otoriter bir nitelik arz ettiği ifade edilebilir (Alexy, 2005: 578).

Anayasa yargısının ortaya çıkışı tarihsel olarak üç dalga şeklinde ifade edilmekte (Ginsburg, 2003: 90; Gülener ve Uzun, 2020: 12-19) ve günümüzde merkezi denetim ve yaygın denetim modelleriyle açıklanmaktadır (Gülener, 2021: 35-36). Anayasaya uygunluk denetimi dava (soyut norm denetimi), itiraz (somut norm denetimi), bireysel başvuru (Göztepe, 1998) yollarından biri ile yapılmaktadır. İtiraz yolunda bir mahkeme bakmakta olduğu dava süresince anayasaya aykırı olduğunu düşündüğü normu anayasa mahkemesi önüne getirerek anayasa uygunluk denetimi yapılmasını talep etmektedir. Soyut norm denetiminde anayasada belirlenmiş kişi ya da kişiler yürürlüğe girmiş ve anayasa mahkemesinin yetkisinde bulunan bir hukuk normunun anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla anayasa mahkemesine belli bir süre içinde iptal davası açmaktadırlar. Bu usulün itiraz yolundan farkı, kanun hükmünün uygulanacağı somut bir uyuşmazlık olmadan anayasaya aykırılık itirazında bulunulmasıdır.

Bireysel başvuru usulü ise merkezi denetim usulünü benimseyen birçok ülkede değişen derecelerde bireylere temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmesi halinde Anayasa Mahkemesini harekete geçirme olanağı tanımaktadır. Bireysel başvuru, diğer usullerden farklı olarak herhangi bir kurumun ya da kişinin aracılığı olmaksızın bireylere doğrudan ihlal edilen haklarına ilişkin olarak başvuru yapma ve ihlalin giderilmesini talep etme hakkı vermektedir.

Anayasallık denetimi aracılığıyla bağımsız ve tarafsız olduğu öngörülen bir yargı organı sayesinde daha aleni ve güvenilir bir usulle denetim faaliyetinin yerine getirilmesi hukuk devletinin de gerçekleşmesine katkıda bulunmaktadır (Gülener, 2017: 103). Bu katkı ilk başlarda olarak somut ve soyut norm denetimi aracılığıyla sağlanabiliyorsa da temel hakları koruma noktasında anayasa yargısının geldiği son aşama olarak değerlendirebileceğimiz bireysel başvurunun gittikçe artan düzeyde önem kazandığı ifade edilebilir.

Yürütme ve yasama erkiyle kıyaslandığında yargının görevinin niteliği gereği onu sorumlu tutacak ve denetleyecek kurumsal mekanizmalar bulunmamasından dolayı yargıya güven bireysel güven temelinde şekillenmektedir (Bühlmann ve Kunz, 2011). Bununla birlikte

yargının da yürütme ve yasama gibi hesap verebilir niteliğine yönelik önemli çalışmalar söz konusudur (Hammergren, 2002; Contini vd., 2007; Voermans, 2007; Gülenler, 2011; Burbank, 2006; Garoupa ve Magalhaes, 2021). Yargıya yönelik bireysel güvenin sağlanmasının şeffaflıkla doğrudan ilgili olduğu ifade edilebilir. Pek çok ülkede mevzuattan kaynaklı şekilde kamuya açık duruşma, bilgiye erişim hakkı asgari olarak kabul edilmekle birlikte mahkemeler bu standart prosedürün ötesine geçerek kamuoyuna bilgi sağlamak amacıyla geleneksel ve yeni medya imkânlarını kullanmaktadırlar (Voermans, 159).

Etkili bir yol olarak bireysel başvurunun amacına matuf şekilde işlerlik kazanmasının bireylerin bu konuda yeterince bilgi sahibi olması ve bu yolun temel hak ve özgürlükleri koruma niteliğine güven duyması önem arz etmektedir. Bununla birlikte bireysel başvuru sonucunda verilen karar başvuruyla sınırlıyken somut ve soyut norm denetimi sonucu verilen karar düzenleyici bir hukuki norma ilişkin olduğundan bütün vatandaşlar açısından sonuç doğurmaktadır. Bu nedenle özellikle anayasal yargı faaliyetlerinin şeffaflığı ve bu konuda toplumsal bilincin yüksek olması önem taşımaktadır.

Ülkemizde de ilk olarak 1961 Anayasası ile kurulan Anayasa Mahkemesi 1982 Anayasasıyla da varlığını korumuştur. Kurulduğu zamandan 2012 yılına kadar sadece norm denetimi yoluyla anayasallık denetimi faaliyetini yerine getiren Mahkeme, 23.09.2012 tarihinden itibaren norm denetiminin yanı sıra bireysel başvuru aracılığıyla kamu gücü kullanımını sonucu temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddialarını incelemektedir. Bu imkanla bireyler Anayasada yer alan hak ve özgürlüklerin tamamı olmasa da aynı zamana AİHS’de yer alanlardan birinin ihlal edilmesine karşı önemli bir güvence kazanmıştır.

2.3. Yargıda Sosyal Medya Kullanımı ve Anayasa Mahkemesi

Yargıya erişimin herkese eşit ve yeterli biçimde sunulması demokrasilerde yargının herkese eşit bir şekilde adalet sağlaması gerekliliğiyle yakından ilişkilidir (Parkin ve Wedeking, 2017: 22). Bu bağlamda kişilerin eşit bir şekilde yargısal imkânlarla ve kurumsal olarak mahkemelere erişimi ve bu konuda bilgilendirilmeleri bir zorunluluk olarak değerlendirilebilir. Bu zorunluluğun yerine getirilmesi basın bülteni (Meyer, 2020; Park ve Youm, 2017), web sitesi (CEPEJ; Reiling, 2016; Velicogna ve NG, 2006) , sosyal medya (Haehlen, 2011; Johnston, 2017; Meyer, 2014) ve elektronik yargı uygulamaları (Velicogna vd., 2013; Ontanu, 2019; Lupo ve Bailey, 2014; Wallace, 2009) aracılığıyla sağlanabilir.

Yukarıda yer alan araçlar yargıya güvenin şekillenmesinde de etkili olma potansiyelini barındıran araçlardır. Ortaya koyduğu çalışmada Gülenler özetle yargıya güven konusunda

belirleyici şu faktörlere dikkat çekmekte olup (Gülener, 2018: 19-32) yukarıda yer alan araçların da bu faktörlerden biri ya da birkaçını etkili şekilde yerine getirme imkânını sunduğu ifade edilebilir:

1. *Yargının bilinirliği ve tanınırlığı*: Mahkemelerle ve baktıkları davalarla ilgili olarak vatandaşların bilgilendirilmesi, işleyişe ilişkin olarak bilgi sahibi olmaları ve farkındalığın artması ve vatandaşların daha önce yargı organlarıyla ilgili bir deneyime sahip olmaları yargıya güven üzerinde olumlu bir etkide bulunmaktadır.

2. *Adalet hizmetlerine erişim*: Adalet hizmetlerinin kalitesinin artırılması yargıya güveni doğrudan etkilemektedir. Bu kapsamda yargının günlük pratiğiyle muhatap olan vatandaş adalet hizmetlerine erişimin kolaylığıyla kendini değerli hissedeceğinden yargıya ve genel olarak siyasal sisteme güveni artacaktır.

3. *Yargının şeffaflığı ve hesap verebilirliği*: Yargının faaliyetleri ve kullandığı kaynaklara ilişkin olarak bilgilerin kamuoyu ile paylaşılarak bu konuda bilgi akışının hızlandırılması hem şeffaflığı hem de dışsal hesap verebilirliğin geliştirilmesi bakımından önem arz etmektedir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik yargının bağımsız ve tarafsız niteliğini artırmanın yanı sıra vatandaşların duyduğu güvene ve kararlarının meşruiyetine de katkıda bulunabilecektir.

Basın bültenleri hemen hemen her ülkede özellikle anayasallık denetimini yerine getiren mahkemeler tarafından halkın bilgilendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Geleneksel olarak mahkemelerin çatışmaları çözen statülerini kaybetmekten çekindikleri için karşılıklı etkileşimden ziyade tek yönlü iletişimi benimsedikleri ve bu nedenle basın bülteni aracılığıyla faaliyetlerini açıklamaya eğilimli oldukları ifade edilmektedir (Meyer, 2020, 481). Geleneksel medyanın daha yaygın olduğu dönemlerde elverişli bir imkân olarak değerlendirilebileceğimiz basın bülteninin iletişim teknolojilerinin farklı platformlara evrildiği günümüzde hala tek yöntem olarak kullanılması tartışmaya açıktır.

Yargıda web sitesi kullanımı gelişen teknolojinin geldiği noktada iletişim imkânı olarak sık kullanılan yöntemlerden biridir. Yargının ve mahkemelerin faaliyetleri, performansı hakkında bilgilere kolayca erişmeyi sağlayan web siteleri şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmanın yanı sıra bireylere şikâyetleri ifade etmek, önerilerde bulunmak gibi katılım imkânı sunabilmektedir. Bunlara ek olarak internet teknolojisi adalete erişim maliyetlerini azaltarak erişilebilirliği artırmaktadır (Velicogna ve NG, 2006: 375). Web sitesi her zaman çift yönlü olmasa da iletişimi sağlamak için kullanışlı bir araçtır. Özellikle bilgi verme ve şeffaflığı sağlama noktasında web siteleri basın bültenlerine nazaran daha hızlı bir imkân olarak da değerlendirilebilir.

Elektronik yargı uygulamaları yargıda teknoloji kullanımı açısından gelinen son aşamalardan biridir. Farklı ülkelerde gerek teknolojik gelişmişlik gerek mevzuattan kaynaklı sebeplerle kapsamı farklılık gösterse de mobil teknolojinin yaygınlaşması ve toplumun giderek dijitalleşmesi bu tarz uygulamaların pek çok ülkede ortaya çıkışını beraberinde getirmektedir (Holland, 2008: 152). Bu uygulamalar sadece yargı vatandaş arasındaki ilişki bakımından değil fonksiyonel olarak yargı hizmetinin ve organik olarak yargı örgütünün niteliğine olan etkisi açısından da önem arz etmektedir. Daha etkin ve verimli yargı sistemi, vatandaşların erişim seviyesinde artış, yargı faaliyetinde şeffaflık, yargısal güvenin artırılması ve yargının meşruiyetinin pekiştirilmesi yargıda elektronik uygulamaların kullanılmasının avantajları olarak dikkat çekmektedir (Martinez ve Abat, 2008: xiii-xiv)

İletişim teknolojileri bağlamında yargıda sosyal medya kullanımı yargı sürecinin şeffaflığını sağlama ve mahkemeye erişimi artırma amacıyla kullanılmakta ve bu sayede yargı sisteminin “insani” yönünün gösterilebileceği ifade edilmektedir (Blackham ve Williams, 2013: 171). Ayrıca yargının faaliyetlerine ilişkin verileri çevrimiçi kanallar aracılığıyla paylaşma istekliliğini gösteren sosyal medya kullanımı vatandaşlarla bağlantı kurarak bilgilerin daha hızlı, güncel ve yazılı ya da görsel biçimde ayrıntılı olarak paylaşılmasına imkân sunmaktadır (Parkin ve Wedeking, 2017: 28).

Şeffaflık, yargıda kamu gözetimine olanak tanıyan bir kavram olarak sadece duruşmaların aleniliğini değil duruşmalara ilişkin bilgi ve belgeler ile mahkemelerin çalışmasına ilişkin verilerin de erişilebilir olmasını ifade etmektedir (UNODC, 2011: 85). Dolayısıyla bu husus sadece mahkeme içtihatlarının dijital ortamlara aktarılmasından ibaret görülemeyecek derecede kapsamlı ele alınmaktadır. Açık yargı (open justice) kavramı çerçevesinde yargısal faaliyet ve bireysel olarak yargıçlara ilişkin bilgilere erişimin yanı sıra yargısal hesap verebilirliğin artırılması, halkın bilgilendirilmesi ve eğitilmesi ile yargı görevinin adalet ilkesine uyumlu şekilde gerçekleştirildiğine yönelik güvenin toplumda karşılık bulması gibi amaçların gözetilmesi bu kapsamı ifade etmektedir (UNODC, 2018: 2).

Yargıda sosyal medya kullanımına ilişkin çalışmalar sadece kurumsal olarak mahkemeler bağlamında değil yargılamanın etkin bir öznesi olarak yargıçların bireysel sosyal medya kullanımına odaklanmaktadır. Bu çalışmaların en önemli özelliği sosyal medya kullanımını etik ile ilişkilendirerek değerlendirmesidir. Her ne kadar sosyal medya kullanımı toplumsal olarak günden güne yaygınlaşmaktaysa ve yargıçlar da buldukları toplumun bir parçası olarak bu konuda ayrı tutulamazsa da konumu gereği karar verirken her türlü etki ve baskıdan uzak, bağımsız ve tarafsız olması gereken yargıçların sosyal medya kullanımına ilişkin etik bazı

ilkelerin ileri sürülmesi kaçınılmazdır. Bu kapsamda ortaya konan pek çok çalışma bu hususta sınırları belirlemek üzere çeşitli ilkeleri barındırmaktadır (UNODC, 2019; Kılıç, 2021; Mitchell, 2012; Singh, 2016; Browning, 2016).

Açık yargı kavramı günümüzde gittikçe internet ve sosyal medyayla ilişkilendirilmekte; aracısız şekilde halka ulaşma, toplumun yargısal faaliyet konusunda bilinçlendirilmesi, daha genç bireylere kolaylıkla ulaşma bu kapsamda önemli kazanımlar olarak dikkat çekmektedir (Warren Ac: 2009, 53). Facebook, Youtube, Twitter, Instagram belirtilen amaçlar dâhilinde mahkemeler tarafından kullanabiliyorsa da Twitter'ın platform olarak daha kullanışlı ve tercih edildiğini söylemek mümkündür. Twitter şeffaflık, kamu hizmetinin iyileştirilmesi, katılım ve demokrasi konusunda sıkça başvurulanan bir sosyal medya aracı olarak (Sobacı ve Karkın, 2013: 418) sadece bilgi verme ve tanıtma amacıyla değil aynı zamanda yargılama sürecinde duruşmaların aleniliğini farklı bir boyuta taşıma imkanı sunan bir platform olması sebebiyle de elverişlidir. Zira çok sayıda kişi tarafından takip edilen bazı davalarda mahkemeler ya da akredite olmuş gazeteciler tarafından duruşmalarda yaşanan gelişmeler anlık olarak Twitter'dan paylaşılabilir (Jackson ve Shelly, 2015; Knight, 2017; Puddister ve Small, 2019).

2.4. Literatür Değerlendirmesi

Ülke örneklerinde ya da hukuk sistemlerinde farklılaşmakla birlikte anayasallık denetimini yerine getiren anayasa mahkemeleri ya da en üst temyiz merci olarak kabul edilen yüksek mahkemeler hukuki bir konu hakkında nihai sözü söyleme yetkisiyle donandığından dolayı bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin garantörü bir konumda bulunmaktadır. Bu nedenle bu mahkemelerin toplumsal adalet duygusunu tatmin ettiği derecede meşru olduğu söylenebilir. Bu husus bu mahkemelere duyulan güvenle yakından ilişkili olup yargı organlarının şeffaflığı ve erişilebilir olması da bu kapsamda büyük önem taşımaktadır. Anayasa yargısına ilişkin çeşitli konularda farklı yaklaşımlar barındıran çalışmalar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları anayasa yargısının faaliyet alanına ilişkin monografiler niteliğindedir (Aliefendioğlu, 1997; Kaboğlu, 2000; Cappelletti ve Adams, 1966; Prakash ve Yoo, 2003) bazıları anayasa yargısının meşruiyetine odaklanmış durumdadır (Gülsoy, 2007; Troper, 1997; Turhan, 2006; Tushnet, 1999; Güleler, 2017; Göztepe, 2012). Farklı hukuk sistemlerinde anayasa yargısını karşılaştırmalı bir bakış açısıyla değerlendiren çalışmaların (Stone, 1992; Tunç, 1997; Tremblay, 2015) yanı sıra sadece bireysel başvuruya odaklanan çalışmalar da mevcuttur (Göztepe, 1998; Şirin, 2013). Ancak anayasa yargısında sosyal medya kullanımına ilişkin olarak literatürde bir çalışma bulunmamakta; daha geniş kapsamlı bakıldığında ise genel olarak yargı organlarının sosyal medya kullanımına ilişkin olarak sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu çalışmalardan bazıları ülke örnekleri üzerinde odaklanmışken (Jackson ve Shelly, 2015; Mattan vd., 2020) bazıları da daha teorik düzeyde sosyal medya kullanımını irdelemektedir (Meyer, 2014; Haehlen, 2011; Puddister ve Small, 2019). Sosyal medya kullanımı dışında genel olarak bilgi teknolojilerinin yargı örgütü tarafından kullanımına ilişkin olarak da çeşitli çalışmaların bulunduğunu söylemek mümkündür (Relling, 2011; Sandoval vd., 2020; Gasco-Hernandez ve Jimenez-Gomez, 2020; Marković ve Gostojić, 2020).

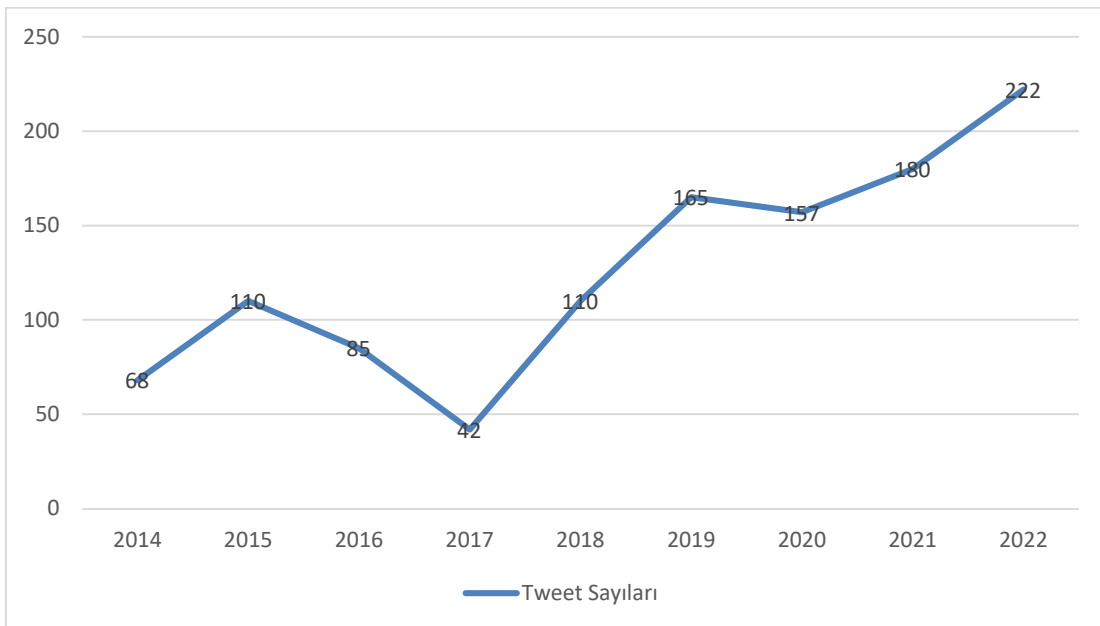
Başta Birleşik Krallık (@uksupremecourt), Kanada (@SCC_eng), Almanya (@BVerfG), İspanya (@TConstitucionE) ve Fransa (@conseil_constit) olmak üzere pek çok devletin anayasa mahkemelerinin ya da yüksek mahkemelerin Twitter kullanmaları günümüz iletişim toplumunda aktif bir iletişimsel etkinlik rolü taşıması bakımından önemlidir. Bununla yanısıra sosyal medyanın yürütülen faaliyetlerle ilgili olarak meşruiyeti güçlendireceği ifade edilmektedir (Passaglia, 2019: 372).

3. İÇERİK ANALİZİ

3.1. Yöntem ve Veri

Çalışmada Anayasa Mahkemesi'nin resmi Twitter hesabı olan @AYMBASKANLIGI hesabından gönderilen tweetlerin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi amaçlanmaktadır. Mahkeme, Twitter platformunu 2014 yılı Nisan ayında kullanmaya başlamış ve ilk tweet de 08.04.2014 tarihinde paylaşılmıştır. İlk tweetin gönderildiği tarihten 01.01.2023 tarihine kadar toplamda 1139 tweet gönderilmiştir.

Grafik 1. Yıllara Göre Tweet Sayıları (08.04.2014 – 31.12.2022)

Bu çalışmanın temel amacı içerik analizi sonucu elde edilen bulgular vasıtasıyla Mahkeme'nin Twitter'ı hangi amaçla kullandığını değerlendirmektir. İçerik analizi yöntemi, içeriğin çeşitli yönleri kodlanarak özetlenmesi amacıyla geliştirilmiş bir teknik olup (White ve Marsh, 2006; Disko ve Maschi, 2016; Stemler, 2000) sosyal medya çalışmalarında sıkça tercih edilmektedir (Linville vd., 2012; Sobacı ve Karkin, 2013; Peruta ve Shields, 2018; Waters ve Lo, 2012). Bu kapsamda çalışmanın sınırlılığını 2022 yılı içinde (01.01.2022 – 31.12.2022) atılan tweetler oluşturmaktadır. Bu kapsamda 222 tweet incelenmiş ve Mahkemenin attığı tweetler konularına göre gruplandırılarak belli kategoriler oluşturulmuştur. Mahkemenin kurumsal örgütlenmesi ile işleyiş ve yerine getirdiği faaliyetler göz önünde bulundurularak özgün kategoriler geliştirilmiş ve bu kategoriler çerçevesinde tweetlerin sınıflandırılması yoluna gidilmiştir. Her tweet sadece bir kategori kapsamında değerlendirilmiştir. Analizde kullanılan kategoriler ve kategoriler içinde değerlendirilen tweetlere ilişkin örnekler şu şekildedir:

1) Bireysel Başvuru Kararlarına İlişkin Tweetler: Bu kategoride bazı bireysel başvurular sonucunda bir hakkın ihlal edildiği ya da edilmediğine yönelik olarak verilmiş olan kararlara ilişkin bilgilendirme amacıyla hazırlanan basın duyuruları linkini içeren tweetler yer almaktadır. Örneğin; Ceza İnfaz Kurumuna Girişte Yapılan Arama Sırasında Hukuka Aykırı Güç Kullanımı Nedeniyle Kötü Muamele Yasağının İhlal Edilmediği, Öğretim Elemanının Kınama Cezası İle Cezalandırılması Nedeniyle İfade Özgürlüğünün İhlal Edilmesi.

2) Norm Denetimi Kararlarına İlişkin Tweetler: Bu kategoride Anayasa Mahkemesi'nin somut ya da somut norm denetimi usulleri kapsamında önüne gelen başvurularda yaptığı anayasallık denetimi sonucu vermiş olduğu kararlara ilişkin hazırlanan basın duyurularının linkini içeren tweetler yer almaktadır. Örneğin; Yükseköğretim Öğrencilerine İlişkin Disiplin Suç ve Cezaları ile Bu Kapsamdaki Yönetmelikle Düzenleme Yapma Yetkisinin İptali, Kamu Görevinden Çıkarma ve İlave Tedbirleri Düzenleyen Kurallara İlişkin Karar.

3) Diğer Yargısal Görevlere İlişkin Tweetler: Bu kategoride Anayasa Mahkemesinin norm denetimi ve bireysel başvuru haricinde yerine getirdiği diğer yargısal görevlere ilişkin olarak atılan tweetlere yer verilmiştir. Örneğin; Millet Partisinin İsminde Yer Alan “Millet” İbaresinin Kullanılmasının Durdurulması Talebi.

4) Bilgilendirme Amaçlı Tweetler: Bu kategoride Anayasa Mahkemesinin faaliyetlerine ilişkin istatistik bilgileri, yaptığı yayınlara ya da bilgi teknolojileri alanında yapılan çalışmalara ilişkin duyuruları içeren tweetlere yer verilmiştir. Örneğin; Yaşama Hakkı - Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru El Kitapları Serisi – 5, 60 Yıl 60 Makale (PDF).

5) Mahkeme Yapısına İlişkin Tweetler: Bu kategoride kurumsal olarak Mahkeme bünyesinde yaşanan gelişmelere ilişkin duyuruların paylaşıldığı tweetler yer almaktadır. Örneğin; Anayasa Mahkemesinde Muhterem İnce'nin And İçme Töreni.

6) Kurum İçi Faaliyetlere İlişkin Tweetler: Bu kategoride Mahkeme bünyesinde gerçekleştirilen ve yargısal nitelikte olmayan bazı faaliyetlere (eğitim, proje toplantıları vb.) ilişkin tweetler yer almaktadır. Örneğin; Anayasa Mahkemesinin Kararlarının Etkili Uygulanması Projesi Kapsamında Bölge Toplantısı İstanbul'da Düzenlendi, Tetkik Hâkimleri Sertifikalarını Aldı.

7) Kurumlar Arası Faaliyetlere İlişkin Tweetler: Bu kategoride Mahkeme'nin çeşitli amaçlarla farklı kurumlarla işbirliği yaparak düzenlediği ulusal ya da uluslararası nitelikli toplantılarla, Mahkeme başkanı ya da heyetinin katıldığı farklı kurumlarda yapılan toplantılara ilişkin paylaşılan tweetler yer almaktadır. Örneğin; Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan ve Beraberindeki Heyet Dünya Anayasa Yargısı Konferansının Endonezya'da Düzenlenen 5. Kongresi'ne Katıldı, Anayasa Mahkemesi Heyetinin Bulgaristan Temasları.

3.2. Bulgular

Anayasa Mahkemesi sosyal medya aracı olarak sadece Twitter'ı kullanmakta; diğer sosyal medya platformlarında resmi hesabı bulunmamaktadır. Şekil 1'de de görüldüğü üzere Mahkeme 2014 yılından itibaren Twitter kullanıyorsa da 2017 yılı ile birlikte neredeyse istikrarlı bir şekilde sosyal medya kullanımının artma eğiliminde olduğu söylenebilir. Bu husus Mahkemenin sosyal medya kullanımı konusunda farkındalığının arttığını göstermesi bakımından önemlidir.

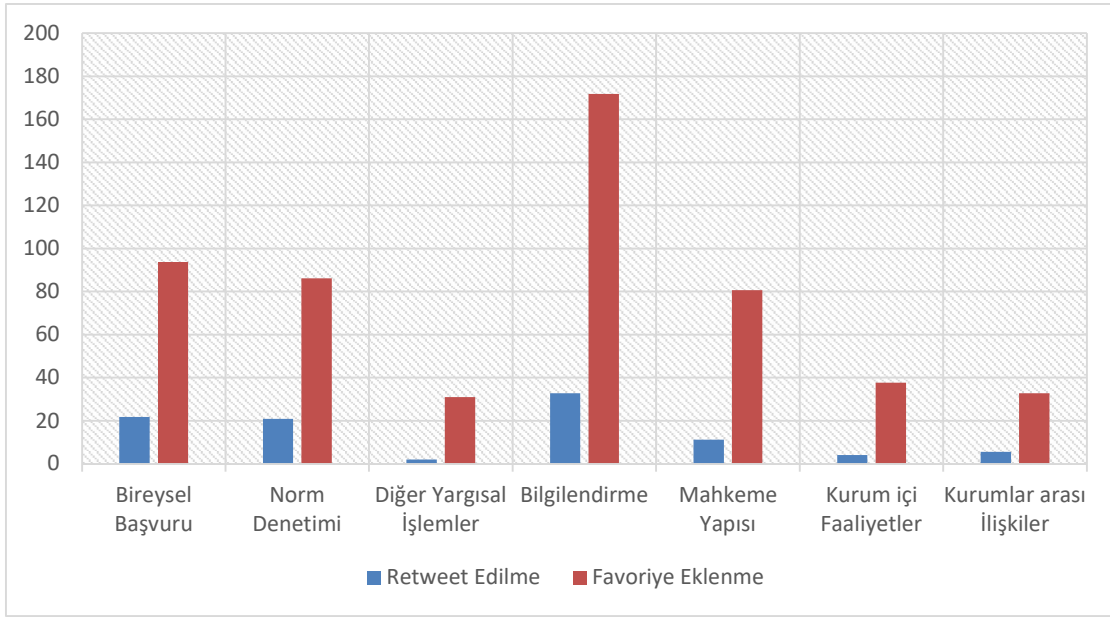
Sosyal medya literatüründe dikkate alınan ve incelenen hususlardan biri de etkileşim sayısıdır. Paylaşım yapılan sosyal medya aracına göre beğeni sayısı, yorum sayısı, favorilere ekleme, retweet edilme sayısı dikkate alınarak etkileşim konusunda bir açıklama yapılabilmektedir. Paylaşılan tweetlerin etkileşim oranları retweet edilme ve favorilere eklenme oranına bakıldığında ise (Grafik 2) ortaya çıkan sonuç şu şekilde olmaktadır:

Anayasa Mahkemesinin göndermiş olduğu tweetlerde en çok etkileşimi bilgilendirme amaçlı paylaşılan tweetlerin aldığı, bu kategoride paylaşılan tweetlerin ortalama olarak 150'den fazla hesap tarafından favorilere eklenirken 30'dan fazla hesap tarafından da retweet edilerek tekrar paylaşıldığı görülmektedir. Bilgilendirme amaçlı gönderilen tweetlerin diğer kategorilere nazaran daha yüksek sayıda etkileşim alması sosyal medya kullanımının amacıyla uygunluk taşıyorsa da Anayasa Mahkemesi'nin 275 binden fazla takipçisinin olduğunu düşündüğümüzde

bu sayının oldukça düşük olduğu ifade edilebilir. Sosyal medyadan beklenen yararların gerçeğe dönüşmesi bakımından bu sayının takipçi sayısı ile orantılı olarak artış göstermesi önemlidir.

Bununla birlikte bireysel başvuru ve norm denetimi kararlarına ilişkin paylaşılan tweetler bilgilendirme tweetlerinin arkasından en çok etkileşim alan kategorilerdir. Yargısal faaliyetlerin sonuçları itibarıyla bireyler açısından bağlayıcı olduğundan daha çok ilgi görmesi ve yüksek etkileşim düzeyine sahip olmaları sosyal medya kullanım amacıyla bağdaşan bir sonuç olarak dikkat çekmektedir.

Grafik 2. Anayasa Mahkemesi 2022 Yılı Tweetlerinin Etkileşim Sayıları

3.3. İçerik Analizi: Kategorilerin Değerlendirilmesi

Çalışmanın konusunu oluşturan 2022 yılına ait 222 tweetin kategorilere göre dağılımı Grafik 3'te detaylı olarak gösterilmiştir. Paylaşılan tweetlerin kategoriler itibarıyla bir değerlendirilmesi yapıldığında bireysel başvuruya ilişkin kategorinin 111 tweet ile (%50) ilk sırada yer aldığı norm denetimi kararlarına ilişkin kategorinin ise 48 tweet ile (%22) ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Anayasa Mahkemesinin günümüzde yerine getirdiği temel iki faaliyetin bireysel başvuru ve norm denetimi olduğu düşünüldüğünde tweetlerin yaklaşık dörtte üçünün bu faaliyetlere ilişkin olmasının bu faaliyetler hakkında bilgi vermek olduğu beklenen bir durumdur. Paylaşılan tweetler ağırlıklı olarak verilen kararlara ilişkin hazırlanan basın bültenlerinin linkini içermektedir.

Kurumlar arası ilişkilerle ilgili kategori 25 tweet (%11) ile 3. sırada yer almaktadır. Bu kapsamda Mahkeme'nin gerek üniversitelerle ortaklaşa düzenledikleri akademik nitelikli

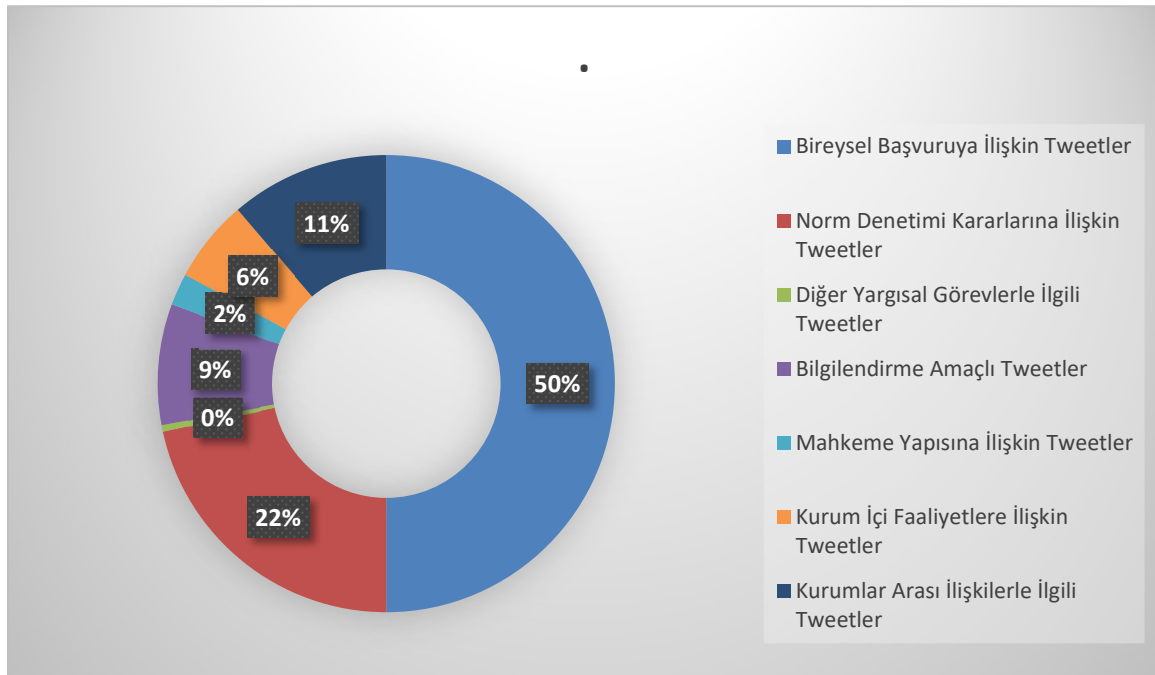
toplantılar gerek uluslararası teşkilatlarda düzenlenen organizasyonlara gösterilen katılımlara ilişkin bilgilendirmeleri içeren tweetler bu kategoride yer almaktadır.

Kurumlar arası ilişkilerle ilgili kategoriye 19 tweetle %9 bilgilendirme amaçlı tweetler takip etmektedir. Anayasa Mahkemesi bu kapsamda faaliyetleriyle ilgili yaptıkları yayınlar, kararlarla ilgili istatistik bilgileri, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında uygulamaya konulan bazı gelişmelerin duyurularını tweet olarak paylaşmayı tercih etmiştir.

Son olarak sırasıyla kurum içi faaliyetlere ilişkin 13 tweet (%6), mahkeme yapısına ilişkin 5 tweet (%2) ve diğer yargısal faaliyetlere ilişkin 1 tweet (% 0,05) Anayasa Mahkemesi'nin Twitter aracılığıyla yaptığı paylaşım türlerindedir. Bu husus Anayasa Mahkemesi'nin faaliyet yoğunluğuyla alakalı bir durum olup Mahkeme yargısal görevleri dışında kalan faaliyetlerine ilişkin çok fazla gönderi paylaşmamıştır.

Mahkeme tarafından gönderilen tweetlerin etkileşim bilgilerine bakıldığında paylaşılan tweet sayılarıyla uyumlu bir sonuç çıktığı ifade edilebilir. Ortalama olarak hesaplanan etkileşim sayılarına bakıldığında da en çok etkileşim alan tweetlerin en çok paylaşım yapılan ilk üç kategoriyle aynı olduğu görülmektedir. Bu konuda en önemli fark bilgilendirme amaçlı tweetler her ne kadar sayısal olarak üçüncü sırada yer alıyorsa da en çok etkileşim alan kategori niteliğindedir.

Grafik 3. Kategorilere Göre Tweet Dağılımı

3.4. Anayasa Mahkemesinin Sosyal Medyayı Kullanım Amacı

Kamusal makamlar arasında görev, yetki, kurumsal teşkilat konusundaki düzenlemeler açısından var olan farklılıklar sosyal medya kullanım amacında da farklılığı beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda bir yargı organı olarak Anayasa Mahkemesi'nin sosyal medya kullanımına ilişkin olarak açıklık ve şeffaflık, bilgi verme ve farkındalık oluşturma amaçları çerçevesinde bir değerlendirme yapmak mümkündür.

Sosyal medya kullanımıyla açıklık ve şeffaflığı sağlayan Mahkeme faaliyetlerinin toplumsal anlamda görünürlüğünü ve bilinirliğini artırarak güveni ve meşruiyet pekiştirmeyi başarabilecektir. Paylaşmış olduğu tweetlerde ağırlıklı olarak yargısal faaliyetlerine yer veriyor olması Mahkeme'nin bu amacı önemseydiğini göstermesi bakımından önemlidir. Hem bireysel başvuru sonucu hem de norm denetimi sonucu verilen kararların bir kısmı Twitter aracılığıyla paylaşılarak daha hızlı duyurulmaktadır. Ayrıca zaman zaman kararlara ilişkin istatistiklerin de paylaşılması Mahkeme'nin faaliyetleriyle ilgili şeffaf olma niteliğine katkı sunmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin bireysel başvurulara ilişkin olarak duruşmalı yargılama yapmasının önünde mevzuat açısından bir engel bulunmamakla birlikte uygulamada bu usule çok fazla tanık olunmaması şeffaflık açısından tartışılabilir bir durumdur. Ancak Mahkemenin verdiği kararlarda gerek başvuru talepleri gerek kendi değerlendirmelerini açık ve anlaşılır bir akış içerisinde sunarak da açıklık ve şeffaflığa önem verdiğini göstermektedir.

Şeffaflığın bir başka boyutu da mahkemeye erişimin sağlanabiliyor olması ile ilişkilidir. Sosyal medya bu hususun aracısız bir şekilde gerçekleşmesi bakımından önemli bir araç olarak değerlendirilebilir. Ancak Anayasa Mahkemesinin bu konuda yeterli seviyede olduğunu söylemek çok mümkün değildir. Zira Mahkeme Twitter paylaşımlarının hiçbirinde doğrudan etkileşime girmemiş, diğer bir deyişle göndermiş olduğu tweetlerin hiçbirini kendisine yöneltilen gönderilere cevap şeklinde olmamıştır. Bu husus kurum-vatandaş etkileşimi açısından olumsuz bir durum olarak değerlendirilebilir. Çünkü Mahkeme'nin yargı organı olmanın getirmiş olduğu birtakım sınırlılıkları göz önünde bulundurmak kaydıyla, cevap gerektiren iletileri yanıtız bırakması sosyal medyanın kullanım amacıyla bağdaşmamaktadır.

Mahkemenin sosyal medya kullanımının taşıdığı amaçlardan birisi olarak bilgi verme ve farkındalık oluşturma açısından bir değerlendirme yapmak gerekirse gönderilen tweetlerin çoğunun bu amacı gerçekleştirmeye yönelik olduğu ifade edilebilir. Özellikle yargısal faaliyet kapsamında verilen kararlara ilişkin yapılan paylaşımlar ve gerek kararlara yönelik istatistikler gerek başvurulara ilişkin çeşitli nitelikte yayınlar bir yandan bilgilendirmeyi sağlarken diğer yandan da bireyler açısından farkındalık oluşturmaktadır.

Bireysel başvurunun temel hak ve özgürlüklerin korunmasına yönelik önemi düşünüldüğünde Mahkemenin bu kategoride en çok tweeti paylaşıyor olması hem gerekli hem önemlidir. Bu sayede kişiler bireysel başvuru usulünün etkinliğiyle ilgili teşvik edilmiş olacağı gibi Mahkemenin inceleme faaliyetini yerine getirirken ne derece özenli davrandığını görmek güvenin artması gibi bir faydayı da beraberinde getirecektir.

Daha önce de belirtildiği üzere bireysel başvuru bireylere anayasa yargısına doğrudan katılım gibi bir imkan sunmaktadır. Bu da temel hak ve özgürlüklerin korunmasının yanı sıra hesap verebilirliğin de sağlanarak hukuk devletinin gerçekleşebilmesine fırsat tanımaktadır. Ancak bunların gerçekleşebilmesi ilk olarak ve öncelikle bireylerin bu usulü aktif şekilde kullanımıyla mümkün olabilecektir. Sosyal medya da başta genç bireyler olmak üzere çok sayıda vatandaşa geleneksel medyaya kıyasla daha kısa sürede ulaşarak bu konuda daha hızlı farkındalık oluşturmaya yaramaktadır.

Mahkemenin hem bireysel başvuru hem bilgilendirme kategorisinde paylaştığı tweetler sadece bireyler açısından değil araştırmacılar ve yargı profesyoneli olarak da adlandırabileceğimiz avukatlar açısından önemli avantajlar sunmaktadır. Bireysel başvurunun yukarıda yazılı amaçlar çerçevesinde işlevini yerine getirmesi işlevsel bir şekilde kullanımıyla mümkündür. Bu da Mahkemenin bireysel başvuruları değerlendirirken hangi hususlara dikkat ettiğinin bilinmesi, özellikle kabul edilebilirlik kriterlerinin iyi bilinmesiyle ilgilidir. Bu kapsamda Avrupa Konseyi'nin "Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Sisteminin Desteklenmesi" projesi kapsamında yapılan yayınlar, bireysel başvuru sonucu verilen seçilmiş bazı kararların yer aldığı yayınlar araştırmacılar, yargı profesyonelleri ve bireysel başvuru yoluna gidecek bireyler açısından yol gösterici niteliktedir. Bu bağlamda bu yayınların sosyal medya aracılığıyla duyurulması daha hızlı yayılmasını ve başvuru yolunun etkin kullanımını noktasında farkındalık oluşmasını sağlayacaktır.

4. SONUÇ

Türkiye'de Anayasa Mahkemesi Twitter'ı daha çok yargısal kararları ve yaptığı bazı yayınlara ilişkin bilgilendirme amaçlı kullanmaktadır. Her ne kadar Mahkeme Twitter aracılığıyla vatandaşlarla karşılıklı bir etkileşim içinde olmasa da şeffaflığı ve farkındalığı sağlamaya yönelik olarak sosyal medyadan yararlandığını söylemek mümkündür. Mahkemenin bu amacı kararlarının toplumsal meşruiyetini ve kendisine duyulan güveni artırması bakımından önemlidir. Ancak paylaşılan tweetlerin etkileşim sayıları göz önünde bulundurulduğunda sosyal medya kullanım amacının gerçekleşme düzeyinin çok yüksek olmadığı ifade edilebilir.

Mahkemenin sosyal medya hesabını sadece yargısal kararlara ilişkin olarak bilgilendirme amacıyla hazırlanan basın bültenlerinin linklerini paylaşmak yerine daha kapsamlı bir iletişim stratejisi oluşturarak temel hak ve özgürlükleri koruma konusunda önemini, görevini ve yerine getirdiği faaliyetleri anlaşılır bir şekilde paylaşmak amaçlı kullanılmalıdır. Bu husus hukuk devletine katkıda bulunmanın yanı sıra yargıya güveni ve bununla bağlantılı olarak siyasal sisteme duyulan güveni artıracaktır.

Mahkemenin görevine ilişkin olarak yaptığı bilgilendirme amaçlı paylaşımlar pek çok açıdan takip edilmeye ve değerlendirilmeye muhtaçtır. Bu kapsamda gerek başvurulara ve başvuruların sonuçlarına ilişkin istatistikî bilgiler gerek yapılan yayınlara ilişkin paylaşımlar sadece vatandaşlar açısından değil araştırmacılar ve birer yargı profesyoneli olarak adlandırabileceğimiz avukatlar ve diğer yargı kollarında görev yapan hakim, savcılar açısından da önem taşımaktadır. Zira mahkemenin verdiği kararların nihai oluşu ve herkesi bağlayan oluşu kararların bilinirliğini daha değerli kılmakta, bu bağlamda bu tür bilgilendirmelerin hızlı ve etkili şekilde duyurulması hukuk sisteminin işlerliği bakımından önemli görülmektedir.

KAYNAKÇA

- Alexy, R. (2005). Balancing, constitutional review, and representation. *International journal of constitutional law*, 3(4), 572-581.
- Aliefendioğlu Yılmaz (1997). *Anayasa Yargısı*, Yetkin Yayınları.
- Blackham Alysia & George Williams, Australian Courts and Social Media (September 27, 2013). *Alternative Law Journal*, 38(3), 171, <https://doi.org/10.1177/1037969X1303800308>.
- Andrew J.A. Mattan , Kate Puddister & Tamara A. Small (2020). Tweet Justice: The Canadian Court's Use of Social Media, *American Review of Canadian Studies*, 50:2, 229-244, DOI: 10.1080/02722011.2020.1759945
- Aydın Çakır, A., & Şekercioğlu, E. (2016). Public confidence in the judiciary: the interaction between political awareness and level of democracy. *Democratization*, 23(4), 634-656.
- Bireysel Başvuru İstatistikleri (23/9/2012 – 30/6/2022/2), T.C. Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, https://www.anayasa.gov.tr/media/8113/bb_2022_2_tr.pdf (Erişim Tarihi: 08.12.2022).
- Brown, R. (2009). *Public Relations and the Social Web: How to use social media and web 2.0 in communications*. Kogan Page Publishers.
- Burbank, S. B. (2006). Judicial independence, judicial accountability, and interbranch relations. *Geo. LJ*, 95, 909-927.
- Bühlmann, M., & Kunz, R. (2011). Confidence in the judiciary: Comparing the independence and legitimacy of judicial systems. *West European Politics*, 34(2), 317-345.

- Cappelletti, M., & Adams, J. C. (1966). Judicial Review of Legislation: European Antecedents and Adaptations. *Harvard Law Review*, 79(6), 1207-1224.
- CEPEJ (2016). *European judicial systems Efficiency and quality of justice* European judicial systems: Efficiency and quality of justice, CEPEJ Studies No.24.
- Chun, S., Shulman, S., Sandoval, R., & Hovy, E. (2010). Government 2.0: Making connections between citizens, data and government. *Information Polity*, 15(1-2), 1-9.
- Contini, F., & Mohr, R. (2007). Reconciling independence and accountability in judicial systems. *Utrecht Law Review*, 3(2), 26-43.
- Council of Europe (2018). *Transparency and How to Demystify the Work of Courts*.
- Garoupa, N. & Ginsburg, T. (2015). A Theory of Judicial Reputation and Audiences. In *Judicial Reputation: A Comparative Theory* (pp. 14-49). Chicago: University of Chicago Press. <https://doi.org/10.7208/9780226290621-003>
- Garoupa, N., & Magalhães, P. C. (2021). Public trust in the European legal systems: independence, accountability and awareness. *West European Politics*, 44(3), 690-713.
- Gasco-Hernandez, M., & Jimenez-Gomez, C. E. (2020). Information and Technology in Open Justice. *Social Science Computer Review*, 38(3), 247–251. <https://doi.org/10.1177/0894439318810781>.
- Ginsburg, T. (2003). *Judicial review in new democracies: Constitutional courts in Asian cases*. Cambridge University Press.
- Göztepe Ece (2012). “Anayasa Yargısının Meşruluğu”, *Demokratik Anayasa: Görüşler Ve Öneriler*, Haz. Ece Göztepe ve Aykut Çelebi, içinde(387-417), Metis Yayınları.
- Göztepe, Ece (1998). *Anayasa Şikayeti*, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.
- Graham, M., & Avery, E. (2013). Government public relations and social media: An analysis of the perceptions and trends of social media use at the local government level. *Public Relations Journal*, 7(4), 1-21.
- Groves, M. (2021). Judges and the Media. içinde *The Judge, the Judiciary and the Court: Individual, Collegial and Institutional Judicial Dynamics in Australia* (pp. 259-282). G. Appleby & A. Lynch (Eds.), Cambridge University Press. doi:10.1017/9781108859332.016
- Gülener S. (2017). *Türkiye'de Anayasa Yargısının Demokratik Meşruluğu*, 2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık, İstanbul.
- Gülener S. (2021). *Anayasal Düzenler ve Türkiye'nin Anayasal Düzeni (Temel Bilgiler)*, 3. Baskı.
- Gülener S. & Uzun Cem D. (2020). *Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (Tarihsel Perspektiften Olaylar, Kişiler, Kararlar)*, On İki Levha Yayıncılık.
- Gülener, S. (2011). Yargı bağımsızlığını güçlendirici bir mekanizma olarak yargısal hesap verebilirlik ve Türk yargı sistemi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(2), 215-252.

- Gülsoy, Mehmet Tevfik (2007), *Özgürlüklerin Korunmasında Anayasa Yargısının Yeri ve Meşruluğu*, Yetkin Yayınları, Ankara.
- Haro-de-Rosario, A., Sáez-Martín, A., & del Carmen Caba-Pérez, M. (2018). Using social media to enhance citizen engagement with local government: Twitter or Facebook?. *New media & society*, 20(1), 29-49.
- Jackson, M., & Shelly, M. (2015). The use of Twitter by Australian courts. *Journal of Law, Information and Science*, 24(1), 83-100.
- Janoski-Haehlen, E. M. (2011). The Courts Are All a Twitter: The implications of social media use in the courts. *Val. UL Rev.*, 46, 43.
- Johnston, J. (2017). Courts' use of social media: A community of practice model. *International Journal of Communication*, 11, 15.
- Kaboğlu, İbrahim Ö (2000). *Anayasa Yargısı*, 3. Baskı, İmge Yayınları.
- Kaigo, M. (2012). Social media usage during disasters and social capital: Twitter and the Great East Japan earthquake. *Keio Communication Review*, 34(1), 19-35.
- Linville, D. L., McGee, S. E., & Hicks, L. K. (2012). Colleges' and universities' use of Twitter: A content analysis. *Public relations review*, 38(4), 636-638.
- Lupo, G., & Bailey, J. (2014). Designing and implementing e-Justice Systems: Some lessons learned from EU and Canadian Examples. *Laws*, 3(2), 353-387.
- Marković, M., & Gostojić, S. (2020). Open Judicial Data: A Comparative Analysis. *Social Science Computer Review*, 38(3), 295-314. <https://doi.org/10.1177/0894439318770744>.
- Meyer Jr, N. H. (2014). Social media and the courts: innovative tools or dangerous fad-a practical guide for court administrators. In *IJCA* (Vol. 6, p. 2).
- Meyer, Norman. (2014). Social Media and the Courts: Innovative Tools or Dangerous Fad? A Practical Guide for Court Administrators. *International Journal for Court Administration*. 6. 2. 10.18352/ijca.136.
- Meyer, P. (2020). Judicial public relations: Determinants of press release publication by constitutional courts. *Politics*, 40(4), 477-493.
- Mickoleit, A. (2014). Social media use by governments: A policy primer to discuss trends, identify policy opportunities and guide decision makers. *OECD Working Papers on Public Governance*, No:26
- Müller, M. (2022). Spreading the word? European Union agencies and social media attention. *Government Information Quarterly*, 39(2), 1-13.
- Ontanu, E. (2019). Adapting Justice to Technology and Technology to Justice. A Coevolution Process to e-Justice in Cross-border Litigation. *East European Quarterly*, 8(2), 54-74.
- Park, A., & Youm, K. H. (2017). Judicial Communication in South Korea. *Justices and Journalists: The Global Perspective*, 184.

-
- Parkin, M., & Wedeking, J. (2017). Connecting with the courts: Online access to state judicial systems. *Justice System Journal*, 38(1), 22-36.
- Passaglia, P. (2019). Institutional Communication as a Means to Strengthen the Legitimacy of Constitutional Courts. içinde *Judicial Power in a Globalized World* (pp. 359-375). Springer, Cham.
- Peruta, A., & Shields, A. B. (2018). Marketing your university on social media: a content analysis of Facebook post types and formats. *Journal of Marketing for Higher Education*, 28(2), 175-191.
- Picazo-Vela, S., Gutiérrez-Martínez, I., & Luna-Reyes, L. F. (2012). Understanding risks, benefits, and strategic alternatives of social media applications in the public sector. *Government information quarterly*, 29(4), 504-511.
- Prakash, Saikrishna B. and Yoo John C. (2003). "The Origins Of Judicial Review", University of Chikago Law Review, Vol. 69, Summer, 2003, s. 887-982.
- Puddister, Kate, and Tamara A. Small (2019). "Navigating the principle of open court in the digital age: The more things change, the more they stay the same." *Canadian Public Administration* 62.2: 202-224.
- Reiling, D. (2016). *Technology for justice: How information technology can support judicial reform*, Leiden University Press.
- Relling, D. (2011). Technology in courts in Europe: Opinions, practices and innovations. In *IJCA* (Vol. 4, p. 11).
- Rybalko, S., & Seltzer, T. (2010). Dialogic communication in 140 characters or less: How Fortune 500 companies engage stakeholders using Twitter. *Public relations review*, 36(4), 336-341.
- Rufai, S. R., & Bunce, C. (2020). World leaders' usage of Twitter in response to the COVID-19 pandemic: a content analysis. *Journal of public health*, 42(3), 510-516.
- Sandoval-Almazan, R., & Gil-Garcia, J. R. (2020). Understanding e-justice and open justice through the assessment of judicial websites: Toward a conceptual framework. *Social Science Computer Review*, 38(3), 334-353.
- Sobacı, Mehmet Zahid, Hatipoğlu, İbrahim., & Korkmaz, Mehmet Fürkan (2018). The effect of post type and post category on citizen interaction level on Facebook: The case of metropolitan and provincial municipalities in the Marmara Region of Turkey. içinde *Sub-national democracy and politics through social media* (pp. 91-105). Springer.
- Sobacı, Mehmet Zahid & Karkın, Naci. (2013). The use of twitter by mayors in Turkey: Tweets for better public services?. *Government Information Quarterly*, 30(4), 417-425.
- Staton, J. K. (2010). *Judicial power and strategic communication in Mexico*. Cambridge University Press.

- Stone, Alec (1992). “Abstract Constitutional Review and Policy Making in Western Europe”, *Comparative Judicial Review and Public Policy*, Ed. Donald W. Jackson and C. Neal Tate, Greenwood Press, Westport, Connecticut, s. 41-57.
- Sweet, Alec Stone (2008). “Constitutions and Judicial Power”, içinde *Comparative Politics*, Ed. Daniele Caramani, Oxford University Press, ss. 217-239.
- Şirin, Tolga (2013). *Türkiye’de Anayasa Şikayeti (Bireysel Başvuru): İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ve Almanya Uygulaması İle Mukayeseli Bir İnceleme*, Oniki Levha Yayıncılık A.Ş., İstanbul.
- Tremblay, Luc B. (2005). “The Legitimacy of Judicial Review: The Limits of Dialogue Between Courts and Legislatures”, *International Journal of Constitutional Law*, Vol. 3, No. 4, s. 617-648.
- Troper, Michel (1997), “Anayasa Yargısı ve Demokrasi”, (Çev. Ender Ethem Atay). *GÜHFD*, C.1, S. 2, Ankara, ss. 293–310.
- Tunç, Hasan (1997). *Karşılaştırmalı Anayasa Yargısı*, Yetkin Yayınları.
- Turhan, Mehmet (2006), “Anayasa Yargısının İşlevi ve Meşruluğu”, *Anayasa Yargısı İncelemeleri 1*, Ed. Mehmet Turhan ve Hikmet Tülen, Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara.
- TUSHNET, Mark (1999). *Taking The Constitution Away From The Courts*. Princeton University Press.
- UNODC (2011). *Resource Guide on Strengthening Judicial Integrity and Capacity*.
- Velicogna, M., & Ng, G. Y. (2006). Legitimacy and Internet in the Judiciary: A lesson from the Italian Courts’ websites experience. *International Journal of law and information technology*, 14(3), 370-389.
- Velicogna, M., Errera, A., & Derlange, S. (2013). Building e-justice in Continental Europe: the TéléRecours experience in France. *Utrecht Law Review*, 9(1), 38-59
- Voermans, W. J. (2007). Judicial transparency furthering public accountability for new judiciaries. *Utrecht Law Review*, 3(1), 148-159.
- Wallace, A. (2009). E-justice: An Australian perspective. In *E-justice: Using information communication technologies in the court system* (pp. 204-228). IGI Global.
- Warren, M. (2014). Open justice in the technological age. *Monash UL Rev.*, 40, 45.
- Waters, R. D., & Lo, K. D. (2012). Exploring the impact of culture in the social media sphere: A content analysis of nonprofit organizations’ use of Facebook. *Journal of intercultural communication research*, 41(3), 297-319.
- Hammergren, Linn (2002). *Judicial Independence and Judicial Accountability: The Shifting Balance in Reform Goals*”, içinde *Guidance for Promoting Judicial Independence and Impartiality* (ss. 149-157), Office of Democracy and Governance,

Zalnieriute, M., & Bell, F. (2020). Technology and the judicial role. içinde *The Judge, the Judiciary and the Court: Individual, Collegial and Institutional Judicial Dynamics in Australia*, Cambridge University Press.